



**INTERVIEW**  
Rico van Dijk:  
**'Kennis van alle partijen gebruiken'**  
pag. 5



**'Er kwam geen schilderwerk aan te pas'**  
pag. 11



**'Je doet het eigenlijk nooit goed'**  
pag. 13

#### VERDER IN DEZE KRANT

Nieuws	1-3
Spek in de Van Baerlestraat	7
VVVF Jaardag	9
Grondlak minder schuren	14
Kwasten nat opbergen	15

# SchildersVakkrant

NIEUWSKRANT VOOR DE VAKMAN IN DE SCHILDERS- EN ONDERHOUDSSECTOR ■ VERSCHIJNT 22 KEER PER JAAR ■ 22E JAARGANG ■ 6 APRIL 2018 ■ NR 6

## Akkoord bereikt over branchemiljoenen

**DOETINCHEM ■ Na maanden van onderhandelen zijn werkgevers en werknemers in de schildersbranche het eens geworden over wat er met de gelden moet gebeuren die in de kas overbleven na het opheffen van verschillende fondsen.**

Het gaat om in totaal circa negen miljoen euro. Geld dat overbleef na de opheffing van het O&O fonds, een fonds dat door werkgevers en werknemers gezamenlijk beheerd werd om er zaken van te betalen die in beider belang werden geacht. In het fonds werden de afgelopen tijd gelden bijeengebracht die uit andere gezamenlijke, nu opgeheven, fondsen overbleven. Zoals geld uit de Individuele Budget Regeling (IBR), een persoonlijk scholingsfonds voor elke schilder dat is opgeheven, het Vakantiefonds (dat het vakantiebonnensysteem beheerde, dat is

afgeschafte) en het Sociaal Fonds Schildersbedrijf (SFS, eveneens opgeheven).

Volgens het akkoord zal een deel van het geld worden besteed aan de reparatie van het pensioen van

### Nieuwe stichting Mijn Carrière voor duurzame inzetbaarheid

werknemers die in de periode 2013-2016 een WW-uitkering hebben gehad.

De rest van het geld wordt ondergebracht in een nieuwe stichting, die de naam Mijn Carrière krijgt

en die zich zal gaan toelagen op duurzame inzetbaarheid van werknemers. Mijn Carrière gaat dat doen met adviesgesprekken, loopbaantrajecten en scholingsactiviteiten.

Het onderhandelingsresultaat is bereikt door de drie samenstellende partijen: werkgeversorganisatie OnderhoudNL en de vakbonden FNV Bouwen en Wonen en CNV Vakmensen. De partijen laten verder weinig los over wie het bestuur over Mijn Carrière gaat vormen en of belangenvereniging LBV daar ook bij betrokken wordt. Het O&O fonds is opgeheven doordat de werkgevers zich er uit hebben teruggetrokken.



## Paasverrassing voor bewoners

**GRONINGEN ■ De medewerkers van Wits Noord, waaronder Marlies Raspe en William de Roo, waren er vlak voor Pasen maar druk mee: paaspresentjes uitdelen aan de bewoners van de Grunobuurt, waar het bedrijf 103 woningen in groot onderhoud heeft in opdracht van woningcorporatie Patrimonium. Als dankje voor de medewerking en voor het begrip voor de overlast door bouwactiviteiten. De daken worden er sinds februari van dit jaar vernieuwd en geïsoleerd, er wordt gevoegd en dubbel glas geplaatst, er komen nieuwe voordeuren en de woningen krijgen een schilderbeurt.** FOTO: WITS NOORD

## AkzoNobel ruim 10 miljard rijker

**AMSTERDAM ■ Verf- en chemiebedrijf AkzoNobel is er in geslaagd een koper te vinden voor haar chemietak. Voor 10,1 miljard euro gaan de aandelen over naar twee investeringsmaatschappijen: de Carlyle Group en GIC.**

De verkoop was al langer een voorname van de multinational, maar kwam in een stroomversnelling na overnamepogingen door branchegeenoot PPG. Dat bood op het laatst 25 miljard voor heel AkzoNobel en beloofde de aandeelhouderswaarde te verhogen.

AkzoNobel beloofde de eigen aandeelhouders dat het zelf de waarde kon verhogen met de verkoop van de chemietak en versnelde de verkoopinspanningen. Dat is nu gelukt.

Het is niet duidelijk of met deze stap het Brits-Nederlandse concern nu uit de gevarenzone is. Critici zeggen dat als het bedrijf zich bijna uitsluitend op verf en coatings richt, het des te makkelijker over te nemen is. Zowel PPG als Sherwin Williams zijn nog steeds aanmerkelijk groter. Aan de andere kant heeft het bedrijf nu armslag om eigen overnames te doen en zo te groeien. De vorig jaar gestopte onderhandelingen met Axalta worden in dit verband genoemd.

## Corrosienorm herzien

**DELFT ■ De normserie NEN-EN-ISO 12944 'Bescherming van staalconstructies tegen corrosie door middel van verfsystemen' is in 2017 herzien. Dat heeft wijzigingen meegenomen in termen en definities, maar bijvoorbeeld ook in corrosiviteitsklassen en beoordelingscriteria. Er is ook een heel nieuw deel (9) over offshore-structuren. Op donderdagmiddag 14 juni organiseert NEN een informatiebijeenkomst om deze wijzigingen toe te lichten. Belanghebbenden kunnen die bijeenkomst gratis bijwonen.**

## Over de duizend getraind

**WADDINXVEEN ■ OnderhoudNL Trainingen, opgericht in 2016, meldt dat het deze winter meer dan duizend deelnemers op de trainingen heeft mogen verwelkomen. Het ging om trainingen over tal van verschillende onderwerpen, zoals duurzaam houtherstel, veilig werken met de hoogwerker, verfspuiten, basisveiligheid VCA en resultaatgericht samenwerken. De trainingen van het bureau, zowel centraal als in-company, zijn ook beschikbaar voor bedrijven die geen lid zijn van OnderhoudNL. Voor OnderhoudNL-leden gelden kortingen op de trainingen.**

## Afbouw-cao: 6 procent erbij

**DOETINCHEM ■ Een loonstijging van 3 procent in juli, 1,5 procent per januari 2019 en nog eens 1,5 procent in mei 2019. Dat is het onderhandelingsresultaat in de Afbouw-cao (o.a. stukadoors en wand- en plafondstellers). Het gaat om een cao van in totaal twee jaar, de eerste loonsverhoging is deels een inhaal-slag. Volgens de cao-afspraken wordt verder een bedrag van 1,2 miljoen euro vrijgemaakt voor verschillende experimenten met individuele loopbaangesprekken en voorlichting over duurzame inzetbaarheid, om de werknemers gezond de pensioengerechtigde leeftijd te laten halen.**

**Ga ook voor klik en klaar. Met Kliklijm.**

- » Gemakkelijk en snel
- » Sterk en elastisch
- » Schadevrij bevestigen
- » Onderhoudsarm

**KLIKLIJM.NL** **kliklijm**

**DE VOS VERF**  
Glazol WPM  
Multiprimer

VERFFABRIEK  
H. DE VOS & ZN BV  
DEN HAAG

Voor hout, kunststof en metaal  
Corrosiewerend

**Perfecte droging** **DE VOS VERF**  
WWW.DEVOSVERF.NL / 070 347 36 31

**UNIVERSOL®**  
de vervanger voor ammonia

25 JAAR  
UNIVERSOL®

Reinigt en ontvet schilderwerk en veel meer:

- Anti-statisch
- Niet nawassen
- Biologisch afbreekbaar
- Laag schuimend

Meer informatie:  
[www.universol.nl](http://www.universol.nl)

**25% GRATIS**

VOORWERK

JAN MAURITS  
SCHOUTEN

## Gastwerknemers op komst

**P**rachtige initiatieven. Volgens mij is nu elk uitzendbureau wel met zijn eigen opleidingstraject voor schilders bezig. Al dan niet gesubsidieerd, al dan niet afgerond met een certificaat met enige geldigheid. In twee jaar tijd, in anderhalf jaar, in acht weken, of vijf, worden werkzoekenden, mensen met 'afstand tot de arbeidsmarkt', mensen uit de werkvoorziening, en mensen met een vluchtelingstatus klaargestoomd voor het schildersvak. Het zal niet genoeg blijken.

We schrijven nog maart en de markt zit om schilders te springen,

en de uitzendbureaus kunnen ze niet leveren. Het is niet uit rijkdom dat overal die opleidingstrajecten worden opgezet.

Wat volgt? Dat weten we allemaal. We gaan mensen van buiten halen. De bouw is er al lang mee bezig. Op een gemiddelde bouwplaats worden wel tien talen gesproken.

En kijk: voor soppwerk kun je wel een ploegje werkwillige Bulgaren in één dag klaarstomen. Maar vâkmannen, die moet je met een lampje zoeken. Wat weer niet wil zeggen dat in Italië of Griekenland of Kroatië geen prima vakmensen te vinden

zouden zijn. Mede-Europeanen met een slechte nationale economie die de Nederlandse kneepjes nog moeten leren, maar wel kunnen schilderen.

We gaan dus schilders uit andere landen krijgen. En hopelijk bemiddelaars die ze met zorg en aandacht weten te vinden en naar hier te brengen. Laten wij, de schildersbranche, die mensen dan met veel aandacht en respect tot collega's maken. Zoals we dat met onze zij-instromers toch ook doen.

j.schouten@eisma.nl

## GEMENGD

### Schilders bedreigd

**TOLKAMER** ■ Een jonge man (19) uit Tolkamer aan de Rijn vlak bij de Duitse grens kreeg, onder toepassing van het jeugdstrafrecht, een werkstraf van 30 uur en een voorwaardelijke jeugd detentie van een maand opgelegd. Die straf kreeg hij omdat hij zijn moeder en twee schilders, die in huis aan het werk waren, had bedreigd. Ook beschadigde hij met een schep de auto van een van de schilders en reed hij in zijn eigen auto achter een van de schilders aan waarbij het tot een botsing kwam. In het oordeel van de rechter is meegenomen dat de man vreemde geluiden en gedachten in zijn hoofd had tijdens het voorval.

## PERSONEN & BEDRIJVEN

### Vawa start tweede vestiging

**BARNEVELD** ■ Het Barneveldse bedrijf Vawa, gespecialiseerd in de verkoop van beglazingsmaterialen, afdichtingskitten, pu-schuimen en lijmen, heeft een tweede vestiging geopend, in Hengelo aan de Platinastraat 41. Hoewel er ook aan particulieren wordt verkocht ligt de nadruk op glaszetters, schilders en aannemers.



### Copperant nu ook bij Bevela Amsterdam verkrijgbaar

**AMSTERDAM** ■ Na een bevredigende proef in de vestiging Veenendaal breidt verfgroothandel Bevela haar aanbod van verven van Copperant uit naar vestigingen in het westen. Zo keert het merk terug naar zijn geboorteplaats. Want Copperant werd ooit als merk opgericht, in 1870, in Amsterdam. Bevela neemt in de vestiging Amsterdam de centrale distri-

butie op zich en levert van daaruit aan alle elf Bevela-vestigingen. Op de foto naast Danny Rijken (Copperant, uiterst links), v.l.n.r. Guido van Halteren, Emile Hommes en Pieter van Netten, allen van Bevela.



### Wiltec en Smits Best Managed Company

**UDEN/ROTTERDAM** ■ De firma's Wiltec (Uden) en Smits Vastgoedzorg (Rotterdam) zitten bij de 51 bedrijven die door accountantskantoor Deloitte zijn uitgeroepen tot Best Managed Company 2017. Daarmee behoort Wiltec voor het zesde jaar op rij tot de best geleide bedrijven binnen het Nederlandse midden- en grootbedrijf. Voor Smits Vastgoedzorg is het de vijfde keer op rij.



### Nieuwe brochure Meestersgilde ook in Alkmaar

**ALKMAAR** ■ Meestersgilde, bemiddelaar van vakmensen in de bouwen het vastgoedonderhoud, heeft een vestiging geopend in Alkmaar, op de Arcadialaan 24. Zo hoopt het bedrijf nieuwe vaklieden te kunnen toevoegen aan haar personeelsbestand in deze regio. Dit is hard nodig aangezien er een enorme vraag naar vaklieden is vanuit bestaande opdrachtgevers, zegt Gert Haasnoot. Hij is verantwoordelijk voor de nieuwe vestiging Alkmaar. De afgelopen vier jaar werkte Haasnoot op de vestiging van Meestersgilde in Hoofddorp.

### De Fietskoerier fietst voor Wits



De Utrechtse binnenstad is slecht met de auto bereikbaar. SchildersVakkrant

wijdde er een artikel aan in de vorige editie. Wits Vastgoedonderhoud in Utrecht bedacht samen met de organisatie Goed op Weg en bouwgroothandel Stiho een slim plan. Stiho

verzamelt de bestellingen van andere groothandelaren, die in dezelfde buurt zitten, waaronder Sigma Service Center en Bevela. De Fietskoerier haalt ze bij Stiho op en bezorgt ze.

### Woodfield verkoopt nu Airlessco

**UDEN** ■ Woodfield, de Udense groothandel met vestigingen in Nijmegen, Oss, Den Bosch en Schijndel, verkoopt sinds 1 maart verfspuiten van het merk Airlessco. Het is niet het eerste verfspuitmerk voor Woodfield. Het bedrijf doet al sinds jaar en dag in de verfspuiten van het moederbedrijf van Airlessco, Graco. Airlessco-machines zijn eenvoudiger van uitvoering dan de meeste Graco machines. Naast dit Amerikaanse merk verkoopt Woodfield ook verfspuiten van Italiaanse makelij, van het merk Larius.

■ Ook iets te vieren of te melden: een jubileum, verhuizing, personeelsmutatie, open dag of een vernieuwde website? Laat het weten. Stuur tekst en beeldmateriaal zowel naar [schildersvakkrant@eisma.nl](mailto:schildersvakkrant@eisma.nl) als naar [schildersblad@eisma.nl](mailto:schildersblad@eisma.nl). Aan plaatsing zijn geen kosten verbonden.

### Restauranthouder of schilder?

**UTRECHT** ■ Uiteindelijk heeft Iranier Mori Ramini besloten zijn restaurant aan de Lange Nieuwstraat in Utrecht te verkopen. Behalve eigenaar van een restaurant was Ramini ook schilder. En, een goede kok zijn, én een tekort aan personeel hebben, én schilder zijn was geen goede combinatie. De dagen werden te kort voor Ramini. 'Ik was 24/7 bezig met werken, werken en nog eens werken. Ik kon niet de juiste mensen vinden, daardoor moest ik alles zelf doen. Dat werd me teveel', vertelt Ramini in DUIC (De Utrechtse Internet Courant).

### Ook Belgen zoeken schilders

**VILVOORDE (B)** ■ Niet alleen in Nederland kampt de sector met een notoir tekort aan schilders. In België is het niet anders. Omdat er een groot tekort aan schilders is, organiseerde Bouwunie Schilders-Decorateurs vorige maand voor de vierde keer een nationale actiedag rond het schildersonderwijs in Vlaanderen. Met het project SOS-Schilder Op School openden verschillende nijverheidsscholen hun deuren om scholieren die de lagere school hadden beëindigd en hun ouders voor het beroep te winnen.

### Vrachtwagen verliest hoogwerker

**BERGEN** ■ De politie onderzoekt hoe het heeft kunnen gebeuren dat een vrachtwagen een hoogwerker verloor. Dat gebeurde vorige maand op de N9 ter hoogte van Bergen (NH). Ongelukkigerwijs kwam de hoogwerker op de andere wegheft terecht waardoor vier personenwagens op de machine botsten. Daarbij raakte drie mensen gewond. Ook werd een traumahelikopter ingeschakeld. De gewonden zijn overgebracht naar het ziekenhuis. De vrachtwagen reed in de richting van Den Helder. Bij Bergen viel de hoogwerker van de trailer. De weg was in beide richtingen afgesloten.

## SJON GERALD JAGER



**JOTUN**  
**DEMIDEKK**  
ULTIMATE HELMATT

Voor een extra matte uitstraling

**JOTUN**  
**DEMI DEKK**  
ULTIMATE  
Helmatt  
Træbeskyttelse/Opaque Coating

[www.norwaycoatings.nl](http://www.norwaycoatings.nl)

## KORT

## Brand bij metaalconserveerder

MOERDIJK ■ De brandweer had een grote brand in een loods van metaalconserveerder Drecht Coating Services in het havengebied van Moerdijk al na enkele uren onder controle. De brand veroorzaakte veel rookontwikkeling. Het was een uitslaande brand. De vlammen sloegen uit het dak van de loods. Ook zijn meerdere ontploffingen gehoord. Zwarte rookwolken waren tot in de wijde omtrek te zien. De brand bleek minder groot dan aanvank-

lijk gedacht. Er zijn geen gewonden gevallen.

## Koninginnen bij spuitafdeling

DEN HAAG ■ Koningin Máxima en haar Jordaanse collega, koningin Rania, hebben begin maart een bezoek gebracht aan de campus Techniek & ICT van het ROC Mondriaan te Den Haag. Daar zagen zij onder andere een demonstratie virtueel spuiten. Het bezoek aan het ROC maakte deel uit van het staatsbezoek dat het Jordaanse koningspaar bracht aan Nederland. Enkele studenten en docenten vertelde in het Techniek Innovatie Huis vol trots



aan beide vorstinnen aan welke projecten zij werken, in samenwerking met het bedrijfsleven. In de bouwhal was bouwbedrijf Weboma, lid van de Mondriaan Adviesraad, aanwezig om beide koninginnen bij te praten over virtueel spuiten. Daar vond vervolgens een demonstratie van plaats.

## Stemmen op netste of knapste schilder

UITHOORN ■ Een schildervriendelijke marketingactie van Sigma Coatings. De verfmaker organiseerde, in aanloop naar de door het bedrijf zelf uitgeroepen Nationale Schildersdag, 4 april, een verkiezing van de netste, vrolijkste, stoerste en de knapste schilder. Hij of zij hoeft dat niet allemaal tegelijk te zijn: het zijn vier aparte categorieën. Schilders konden zich zelf inschrijven of voorgedragen worden. Wie de meeste stemmen verzamelde won een 'gouden' award. Ons viel op dat in de categorie 'Knapste schilder' de kandidaten meestal door anderen waren voorgedragen.

## Gehoor slechter door ototoxische stoffen

DOETINCHEM ■ Het Amerikaanse ministerie van Arbeid heeft in een bulletin aandacht gevraagd voor gehoorschade die door chemische stoffen wordt veroorzaakt. Het horen kan achteruit gaan, ook als er geen herrie de oorzaak is. Schilders worden als risicogroep genoemd omdat zij zouden werken met deze ototoxische stoffen. Op de lijst in het bulletin staan veel stoffen die in Europa uit verf en afbijtmiddelen geweerd worden. De luchtwegen en de huid goed beschermen tegen deze gehoorschade veroorzakende stoffen wordt aangeraden.

## Rutger van Antwerpen is Nederlands schilder-kampioen

ZWOLLE ■ Tijdens de finales van de nationale kampioen van Skills Heroes medio maart in Overijssel, is Rutger van Antwerpen uit Barendrecht tot Nederlands kampioen Schilderen uitgeroepen. Rutger van Antwerpen (midden op de foto) is verbonden aan het ROC da Vinci College in Dordrecht.



Zilver was er voor Stef Masselink (rechts) uit Albergen van het ROC van Twente; derde werd Job Budding (links) uit Kesteren van ROC Rivier uit Tiel.

## Beste leerbedrijf meldt u

DOETINCHEM ■ De verkiezing Beste Leerbedrijf én de verkiezing Beste Praktijkopleider 2018 is geopend. Tot en met 30 april 2018 kan iedereen een leerbedrijf en een praktijkopleider voordragen.

De verkiezing wordt georganiseerd door de Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB), op initiatief van het ministerie van OCW. Leerbedrijven die mee willen doen moeten minimaal een jaar staan ingeschreven in het officiële register van het SBB. Uiteraard moet het bedrijf ook daadwerkelijk minimaal één mbo-

student opleiden. Voor voor te dragen praktijkopleiders gelden vergelijkbare, eenvoudig te begrijpen criteria.

De competitie strekt zich uit over acht verschillende sectoren. Elk voorgedragen leerbedrijf/praktijkopleider wijst SBB aan een sector toe. Schildersbedrijven vallen onder de sector 'techniek en gebouwde omgeving' (ander sectoren zijn onder andere: 'Mobiliteit, transport,

logistiek en maritiem', 'Zorg, welzijn en sport' en 'Handel').

Per provincie wordt in iedere sector een Beste leerbedrijf en een Beste praktijkopleider gekozen. Een onafhankelijke jury bepaalt de winnaars per provincie. Het SBB en de overheid willen met de competitie de bekendheid van leerbedrijven vergroten om zo meer stageplaatsen en leerbedrijven te krijgen. En leerlingen te werven.

## Verwaren, terpentijn en gommen

NIJMEGEN ■ Interessant voor kunsthistorici, restauratoren en iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van verf. Dat is het boek 'Een kabinet vol kleur' dat onlangs werd gelanceerd. Alsof je de pigmenten kunt ruiken.

Het boek, geschreven door kunsthistorica dr Ineke Pey en hoogleraar geschiedenis van wetenschap en techniek dr Ernst Homburg belicht de grote verzameling schildersmaterialen die Michiel Hafkenscheid, verhandelaar te Amsterdam, in de achttiende en negentiende eeuw bij elkaar bracht.

De verzameling, nu ondergebracht in het Teylers museum in Haarlem, bevat echte oude pigmenten, harsen en allerlei materiaal voor de papier- en de textielververij. Daarnaast bevat de collectie ook tal van waardevolle historische documenten. De auteurs beschrijven niet al-

leen de collectie en de geschiedenis van Hafkensheids bedrijf, maar gaan ook uitputtend in op alle pigmenten en harsen afzonderlijk; waar ze vandaan kwamen, hoe ze gemaakt werden en waarvoor ze gebruikt werden. Het boek wordt uitgegeven door Vantilt, Nijmegen.



## Roy Smid wint Betere Schilder-award

KRABBENDIJK ■ De winnaar van de jaarlijkse competitie om de hoogste klantenwaardering van schilderorganisatie De Betere Schilder is dit jaar Smid Schilders- & Adviesbureau in Krabbendijke. Zijn klanten beoordelen zijn werk gemiddeld met een 9,8.

De Betere Schilder maakt de winnaars van dit jaar bekend door middel van een serie video's op YouTube, Facebook en andere media. De organisatie deelt het land op in drie regio's en in elke regio is een top drie bepaald. Smids Zeeuwse bedrijf won in de regio Zuid-Nederland en tegelijk de overall-titel. Zie SchildersVAKTV, het Youtube-kanaal van Schildersvak.nl voor een interview met de winnaar en met directie van de Betere Schilder. Op de foto, vlnr: Nick Polm, Roy Smid, Rob Polm.

De andere regiowinnaars: Schildersbedrijf Eric Vollenbroek in Maarssen (Midden-Nederland) en Onstenk Schilders- en Afwerkingsbedrijf in Zwolle (Noord-Nederland).



## GESTART

## ABC SCHILDERS

Alex Groothuizen (49) snapte ook wel dat ondernemen meer is dan alleen schilderen. Maar elke winter verplicht 'geparkeerd' worden en thuis zitten, voelde jaarlijks heel slecht. 'Ik weet gewoon dat het niet nodig is. Daarnaast had ik altijd al het plan om ooit eens voor mezelf te beginnen. Natuurlijk, ook als zzp'er zijn er meer dan één onzekerheden. Maar als zzp'er beheer je je eigen agenda, voel je je gelukkiger en heb je zelf de regie. Vroeg of laat moest ik die knoop eens doorhakken.' En dat gebeurde in 2016. Op 1 maart startte hij ABC Schilders in Leuth bij Nijmegen.

Groothuizen is opgeleid als schilder en werkte als schilder bij verschillende bedrijven. Zijn laatste werkgever was niet zozeer een schildersbedrijf, maar een glashandel. 'Dat beviel me heel slecht. Ik bedoel met name het continu binnen zijn. Daar kon ik niet tegen. Dat was echt een kantelpunt in de aanloop naar mijn keuze om zelfstandig te worden.'

En toch heeft het werk bij de glashandel een positieve zijde. Op de website van ABC Schilders staat, onder meer, specifiek vermeld: glaszakken. 'Van alles wat je doormaakt,

neem je weer iets mee. Als zzp'er neem je natuurlijk geen grote glaszakken aan, maar ik heb in die 1½ jaar bij die glashandel veel geleerd en kan klanten daardoor op glas-technisch gebied goed adviseren. En wordt het glaswerk op een project te groot dan schakel ik collega-zzp'ers in die ook voor zichzelf zijn begonnen. Of ik besteed het uit, dat kan ook.'

Erg tuk op boekhouden is Groothuizen niet. 'Ik prijs me gelukkig dat ik dat aan mijn partner over mag laten. Die is daar erg goed in.' Voor de uitoefening van zijn vak heeft Groot-

huizen natuurlijk het een en ander geïnvesteerd. 'Uit eigen middelen. Lenen, daar begin ik niet aan. Daar ga je heel slecht van slapen.'

En afgelopen winter? 'Geen dag thuis gezeten. Dat wist ik wel. Maar had ik nog in loondienst gewerkt, was het waarschijnlijk toch weer hetzelfde liedje geworden. Nee, ik ben blij dat ik uiteindelijk de juiste keuze heb gemaakt. Had ik veel eerder moeten doen. Maar ja, achteraf ben je altijd slimmer.'



FOTO: HANS PRINSE



Brillux Softfeel

Resultaat wat  
je moet voelen.



### Tastbaar mat en zichtbaar elegant.

Met Brillux Softfeel kunnen grotere oppervlakken of verfijnde accenten op een unieke manier worden vormgegeven. Er ontstaat een unieke toegevoegde waarde met een speciale tastbare ervaring die geschikt is voor allerlei toepassingen. Hierdoor biedt Brillux Softfeel u niet alleen nieuwe ontwerpmogelijkheden, maar ook nieuwe kansen voor uw bedrijf.

[www.brillux.nl/softfeel](http://www.brillux.nl/softfeel)

 **Brillux**  
..meer dan verf

# ‘Meer samenwerking maakindustrie’

AMSTERDAM ■ In de vier jaar van haar bestaan is het Kenniscentrum Onderhoud & Beheer van Vastgoed (KOBV) aardig geprofessionaliseerd. De stichting organiseert vier grote themabijeenkomsten per jaar, waarvan er één op 19 april aanstaande, in het Nimeto, over onderhoud aan monumentaal vastgoed. Rico van Dijk is sinds januari voorzitter.

**W**ij schreven over de KOBV bij de oprichting, in 2014. We hadden toen de indruk dat het om bouwbedrijven ging die aan ketensamenwerking wilden doen.

‘Ketensamenwerking is nog altijd wel een thema. Maar bouwbedrijven zitten er niet veel onder onze “kennispartners”, zoals we onze leden noemen. Daaronder zijn wel veel kennisinstituten maar vooral ook veel bedrijven uit de toeleverende industrie, de maakindustrie. Zoals de verffabrikant waar ik zelf voor werk, maar ook leveranciers van daksystemen, of van elektrische installaties. Dat is allemaal overigens transparant, te zien op onze website. Het is uiterst belangrijk dat de maakindustrie, waar toch veel innovaties vandaan komen, in gesprek gaat met opdrachtgevers en uitvoerende partijen in de bouw.’

Toch zien we wel bouwbedrijven en ook een paar onderhoudsbedrijven tussen die kennispartners staan

‘Dat is zo. Maar we proberen hun aandeel niet te laten overheersen. We willen een netwerkorganisatie zijn waar iedereen samenkomt. We hebben een event-groep en die draagt thema's aan. Rond zo'n the-

ma organiseren we vier keer per jaar een evenement, een symposium of een congres of iets dergelijks. We zien er streng op toe dat de sprekers op die congressen geen reclamepraatje voor hun eigen bedrijf gaan staan houden. Het moeten inhoudelijke bijdragen zijn.’

Want, met alle respect, er zijn wel meer clubs en instanties die events organiseren...

‘Ik weet er alles van. In het dagelijks leven ben ik key-accountmanager voor AkzoNobel. Ik overleg veel met beleggers, vastgoedeigenaars en andere opdrachtgevers. Houd me veel met RGS-trajecten bezig. Als je dan kijkt wat je allemaal voor uitnodigingen krijgt... daar kun je een dagtaak aan hebben. Wij onderscheiden ons, hoop ik, door de kwaliteit van onze deelnemers en de neutraliteit van onze kennisdeling. Onze bijeenkomsten worden dan ook altijd goed bezocht. Ook door opdrachtgevers. We moeten eigenlijk altijd uiteindelijk ‘nee’ verkopen aan gegadigden die ook willen komen, gewoon omdat de zaal vol is.’

Dat hoor je niet vaak, mensen hebben vaak geen tijd voor een congres ‘We kiezen heel duidelijk afgebakende onderwerpen. Bijvoorbeeld, zoals vorig jaar, Vastgoeonderhoud in



Rico van Dijk:  
‘Als mens kennis toevoegen, los van wat je verkoopt’

FOTO: JMS

## Rico van Dijk, nieuwe voorzitter van KOBV, kenniscentrum voor onderhoud

ideeën. We beperken ons welbewust tot niet meer dan vier grote events per jaar, meer kunnen we organisatorisch alleen al niet aan, en het moet elke keer wel echt de moeite waard zijn. We gaan niet twee keer in een jaar over hetzelfde onderwerp iets organiseren. Als voorzitter zie je daar op toe en op het gezond blijven van de stichting. Persoonlijk hoop ik er vooral veel inspiratie uit te halen en nog beter mijn rol van

### ‘Met precies de juiste mensen bij elkaar’

kennispartner te vervullen. Als ik als vertegenwoordiger van AkzoNobel tegen een raad van bestuur begin te praten over verf, dan zijn we binnen enkele zinnen uitgepraat. Wat die mensen, en mij, interesseert is hoe je resultaatgericht en kostenefficiënt en het liefst innovatief aan woningonderhoud en verbetering kunt doen. Zo kom je op andere gedachten. Ik ben bijvoorbeeld betrokken bij een plan dat nu door de TU Delft is opgepakt, de ontwikkeling van een plug-and-play verwarmingsunit. Ik kon verbinding leggen tussen de mensen die het bedachten en mensen die het wilden gaan ontwikkelen. Zo voeg je als mens kennis toe en gaat het lang niet altijd over wat je te verkopen hebt.’

de hotels & leisurewereld. Dan heb je een duidelijk onderwerp en een duidelijke doelgroep. We gebruiken de adres-databases van onze kennispartners om er mensen voor uit te nodigen. Dan zit je dus precies met de juiste mensen bij elkaar.’

En dan is nu, in het Nimeto, het thema: Onderhoud aan monumentaal vastgoed

‘Ja, we zoeken steeds nieuwe locaties. Het is ooit begonnen in het pand van bouwbedrijf Dirkzwager in Almere, maar die ruimte heb-

### ‘Aan alle uitnodigingen kun je een dagtaak hebben’

ben we verlaten. We organiseren nu op neutraal terrein. Monumentaal vastgoed krijgt eigenlijk maar heel weinig aandacht. Opdrachtgevers voor dit soort gebouwen hebben dat opdrachtgeverschap vaak bepaald

niet als kernactiviteit. Dat zijn vaak instanties als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. Daar ontbreekt nogal eens specifieke kennis. En we willen ook de aandacht vestigen op het vak van restaurator. Dan heb ik het niet alleen over restauratieschilders, maar ook over houtrestauratoren, herstellende van oud metselwerk, natuursteen, dergelijke beroepen. Wie besluit er nu nog tegenwoordig om restaurator te worden, toch alleen als je er al eens mee in aanraking bent geweest? Daarvoor willen we aandacht vragen op 19 april, en er kennis over delen.’

En welke rol ziet u voor uzelf als voorzitter weggelegd?

‘Kijk, het is allemaal vrijwilligerswerk, al ben ik er wel voor een deel van mijn tijd voor vrijgesteld door mijn werkgever. Ik denk dat we een goede organisatie hebben staan. De mensen moeten het doen. Voorlopig hebben we meer dan genoeg goede



2X 2,5L. TITAN SB = 1X XTREME GRONDLAK GRATIS

**X** Nelfapré  
XTREME GRONDLAK

&

**T** Nelfalite  
TITAN SB



DE UITSTEKENDE COMBINATIE



WWW.NELF.NL

*Schilders  
bedankt*



**Nationale  
Schildersdag**  
4 april 2018

Schilders bedankt dat jullie voor dag en dauw opstaan, keihard werken, kozijnen beschermen, muren verfraaien en het straatbeeld mooier maken. Jullie leveren vakwerk waar heel Nederland blij van wordt. Daarom is het op 4 april 2018 Nationale Schildersdag. De dag waarop we alle schilders in het zonnetje zetten. Kijk op [facebook.com/sigma coatings](https://facebook.com/sigma coatings)



Uw resultaat telt. Sigma.

Alle open verbindingen werden open gefreesd



## Spek Schildersbedrijf pakt kapitaal pand in Van Baerlestraat aan

# ‘Tien jaar onderhoudsvrij door ons’



Ondergrond goed behandeld, tot vijf lagen (grond)verf: strak resultaat



Na zes jaar moest het houtwerk grotendeels kaal gehaald worden en groot-schalig gerepareerd

Epoxy-reparatiemiddel is een betrouwbaarder product dan polyesterplamuur

FOTO'S: AUTEUR

**H**et pand in Amsterdam staat aan de chique Van Baerlestraat, een drukke winkelstraat ten zuiden van het Museumplein en in de directe omgeving van het Concertgebouw. Het is eigendom van Vastned Retail, een internationaal opererende verhuurder van winkelpanden op A-locaties. ‘We doen tamelijk regelmatig klussen voor deze eigenaar’, vertelt Ynze Spek, eigenaar van het Utrechtse eenmansbedrijf. ‘Ze halen ons erbij als er ellende is op te

### ‘Ik voelde dat ik het schildersvak niet echt beheerste’

ruimen, en als het echt mooi moet worden. Vaak ook bij nieuwe aankopen die dan gerenoveerd worden of omgebouwd. Maar het gaat wel altijd in aanbesteding. Er ligt een bestek en daar moet je dan maar een zo aantrekkelijk mogelijke prijs op geven. Maar ik klaag niet.’

Al was het maar omdat het zo machtig mooi is om dit soort werk te maken. Spek heeft er met veel plezier aan gewerkt: ‘Het bedrijf zoals ik het nu heb, zo wil ik het houden. Met in de winter zo’n drie vaste zzp-schilders en in de zomer een man of zes, zeven. Ik ben destijds na mijn mts-opleiding tot schilder meteen doorgegroeid met cursussen en trainingen tot projectleider bij een groot vastgoedonderhoudsbedrijf. Echt aan de kwast heb ik tijdens die carrière niet gestaan. Eigenlijk vond ik het niet zo’n prettige baan. Het was erg stresserig en het werd steeds gestresster. Er kwam steeds meer bouwkundige kennis kijken bij de opdrachten die daar werden opgepakt en daar was ik niet voor

AMSTERDAM ■ **De vorige schilderbeurt was nog maar zes jaar geleden. Ongelooflijk, als je ziet hoe het er uitzag voordat Ynze Spek en zijn mensen er aan begonnen. ‘Mijn bedrijf wordt meestal ingehuurd als er veel ellende is om op te ruimen en als het echt mooi moet worden.’**

opgeleid. Met de schilders op de werkvloer kon je natuurlijk wel een vakkundig praatje maken, maar je voelde in die gesprekken toch altijd ook dat je het vak niet echt tot in de details in de vingers had. Toen heb ik zo’n twaalf jaar geleden de knoop doorgehakt en ben voor mezelf begonnen. Nu heb ik wel het gevoel dat ik mijn vak goed beheers. En ik heb veel minder stress, heerlijk!

Over dat ‘een vak beheersen’: het is Spek zelf die de grotere deelvervangingen, waarvan er in dit project heel wat zaten, uitvoert. ‘Dat heb ik gelukkig mezelf alweer een tijdje geleden geleerd. Als je in deze tijd daarvoor een timmerman nodig zou hebben, kan je lang wachten.



Bij het kaalhalen bleek de ondergrond op veel plaatsen aangetast

Die hebben het zo druk. Dat houdt je werk enorm op.’ De vaste zzp’ers doen het schuur- en lakwerk en soms de wat kleinere houtrotreparaties. Ze hebben een handig treintje opgezet zodat ze goed achter elkaar door kunnen werken.

Over de oorzaak van de vele houtrot die Spek en zijn collega’s aantreffen in het honderdvijftig jaar oude pand is niet veel twijfel: ‘Kennelijk is er niet op een grondige en zorgvuldige manier gewerkt, zoals wij wel doen: we frezen alle verbindingen open en repareren ze en repareren alle houtrotplekken tegelijk. Waar de vorige schilder wel houtrotreparaties heeft aangebracht gebruikte hij een soort polyester-



Na deze grondige aanpak moet de gevel er weer tien jaar tegen kunnen (FOTO'S: YNZE SPEK)

plamuur. Dat wordt na korte tijd hard en dan beweegt het niet meer met het hout mee, ontstaan er openingen en kan er houtrot ontstaan.’ Zelf gebruikt Spek een epoxy-houtrotreparatiemiddel van het merk Kurvast, een private-label product dat exclusief door ProCoatings verkocht wordt.

Gewerkt werd op de eigen gevelsteiger, waarvoor natuurlijk netjes een vergunning was aangevraagd, met negentig procent windreducerend gaas er omheen en een regenkap er bovenop. Spek: ‘Ik huur ook wel eens wat, maar

### ‘Voor tien jaar onderhoudsvrij heb ik geen garantieverf nodig’

ik beschik over een flinke hoeveelheid eigen materiaal. Je hebt het dan altijd voorhanden en op de langere duur is het goedkoper.’ Het schildersbedrijf werkte op de Van Baerlestraat permanent met drie man. Binnen vier weken was de klus geklaard. ‘Tijdens die ene hele koude week in maart hebben we het werk moeten stilleggen’, vertelt Spek. ‘Maar verder ging het prima. Een voordeel is dat de bovenverdiepingen bewoond worden. Daardoor wordt het pand van binnenuit verwarmd. De kozijnen waren dus niet zo koud. En het is in de stad, he?’

Dat scheelt toch een paar graden.’

Geschilderd wordt er, volgens bestek, met Wijzol LBH 4SO, een doorwerkverf van de Zwolse fabrikant. En op de muren met Wijzoplex Extra. Spek: ‘Op een werk als dit kun je rustig tien jaar garantie geven, daar heb ik geen garantieverf van welk merk dan ook voor nodig. Alles hangt of staat met de ondergrondbehandeling. Die moet gewoon helemaal in orde zijn. Een slechte ondergrond bescherm je niet met die laag van een paar micron verf. Aan de andere kant moet de verflaag wel goed gesloten zijn en blijven. Op de kale delen hebben we in totaal wel vijf lagen (grond)lak aangebracht. En we hebben heel veel kaal gehaald, ik schat wel tachtig procent. We kwamen ook later aangebrachte meranti ornamenten tegen, die hoef je dan natuurlijk weer niet helemaal kaal te halen. En steeds weer goed schuren tussen elke laag, ook heel belangrijk.’

Voor de muren was niet speciaal ademende verf nodig ‘Daar zitten wel tien lagen muurverf op. Daar ademt niets meer doorheen’, lacht Spek. Wel heeft hij de vrijheid genomen om een beetje groen te laten bijmengen bij het grijs voor de gevels. ‘Die vrijheid krijgen we en nemen we. Zo’n groenzweem maakt de uitstraling nét wat voornamer, wat chiquer. Dat doen we vaker bij monumentale panden.’ Spek heeft er nog geen moment spijt van gehad dat hij voor zichzelf begonnen is. ‘Ik verdien er, mag ik wel zeggen. een goed belegde boterham mee. Ik houd het bedrijf wel bewust klein: niet meer dan twee projecten tegelijk, zodat ik overal ook echt zelf meewerk. Daar geniet ik elke dag van.’

# Aflijnen was nog nooit zo makkelijk

met de ANZA Precision

Perfecte precisie

Uniek ontwerp

Volledige controle

*Life is easy*

www.anzaverimex.eu

**ANZA**

## Lezersaanbieding Salon 2018

Maak kans op 1 van de 100 vrijkaarten

3, 4, 5 en 6 mei

De Harmonie

Stadsschouwburg Leeuwarden



De beste kunst- en decoratieve schilders wereldwijd stellen hun werk ten toon en geven masterclasses. Ervaar zelf de hoge kwaliteit van het aanwezige werk en ontmoet de kunstenaars. Geniet van doorlopende demonstraties en tentoonstellingen.

Naast de 100 vrijkaarten maken abonnees extra kans op kaarten voor de masterclasses, maar let op, vol is vol

Belangstelling voor dit prachtige evenement?

Meld u dan nu aan op:

[Schildersvak.nl/lezersaanbieding](http://Schildersvak.nl/lezersaanbieding)

**SchildersVakkrant**

EISMA's  
Schildersblad

**SchildersVAK.nl**  
Ondernemend, actueel en vakkundig

**SchildersVAKTV**



## Honderdelf jaar oude branchevereniging met focus op leden

# ‘Het gaat nog niet overal goed’

SASSENHEIM ■ Een logische plek voor een jubilerende vereniging van verf- en drukinktfabrikanten: Het Sikkens Experience Centre, voorheen het Schildersmuseum. Te midden van de historische schilder-gebruiksvoorwerpen en affiches blijkt de VVVF de blik ferm op de toekomst te richten.

**H**et was de traditionele Jaardag van verf- en drukinktfabrikantenvereniging VVVF. Er zijn bestuursvergaderingen aan gekoppeld en een algemene ledenvergadering, alleen voor leden. En dan is er een openbaar gedeelte waar vrienden en relaties van de VVVF welkom zijn, waaronder ook de vakpers.

De VVVF heeft dit jaar iets bijzonders te vieren. Eigenlijk vorig jaar, want dat was een ronder getal. In 2018 bestaat de vereniging

111 jaar. Een speciale aflevering van het eigen blad, Verf&Inkt, dat op de Jaardag verscheen, belicht de tamelijk roerige geschiedenis. Guus Duray, de huidige voorzitter van de vereniging, haalde daar een paar anekdotes uit naar voren. Zoals de

### ‘Het aantal leerlingen in de techniek neemt af’

bestuursleden die in de Eerste Wereldoorlog naar Londen togen om er grondstoffen voor verffabricage van de Britten los te praten, wat lukte.



Guus Duray: De VVVF doet hetzelfde als 111 jaar geleden: opkomen voor de belangen van de leden



Diana Martens van de Inspectie SZW heeft veel overleg met de VVVF. Maatregelen tegen CRM's blijven nodig

FOTO: JMS

De bezoekers van de bijeenkomst gingen in een workshop zelf verf maken, volgens een lesmethode van C3

Duray lichtte ook de nieuwste cijfers van de branche toe, de omzet en afzetcijfers over 2017. Die blijken wel enige positieve ontwikkeling te kennen, maar het houdt niet over. ‘De cijfers geven een heel wisselend beeld. Bij de staalcoatings en de scheepsverven blijft de omzet ongeveer gelijk, bij de autolakken is wel enige stijging zichtbaar, maar het scheelt nog tientallen procenten vergeleken met 2008, het jaar waarin de crisis begon.’ Ook de bouwverven zijn nog niet op het niveau waar ze ooit waren. En dat zal nog wel even duren. In 2017 steeg de omzet met 5,5 procent, in 2018 zal het, ondanks de economische groei, op 5,3 procent uitkomen. ‘De oorzaak daarvan is het personeelstekort in de bouw’, legt Duray uit. ‘In de crisis zijn er heel veel werknemers de bouw uitgestroomd. Vergrijzing van personeel neemt toe, het aantal leerlingen in de techniek neemt af.’

Om de interesse voor chemie en verf onder de jongste generatie te stimuleren is er door C3, centrum voor Jongerencommunicatie en Chemie, een lesmethode ontwikkeld, die in september helemaal klaar moet zijn. De bezoekers van de Jaardag mochten er mee proefdraaien. Ze gingen in een workshop aan de slag om met eenvoudige ingrediënten zelf verf te maken. Marijn Meijer, directeur van C3, zoekt nog sponsoring in geld en in grondstoffen voor het project. ‘Het is belangrijk om



jongeren al op de basisschool te interesseren in techniek, anders zijn ze voor onze branche verloren’, is zijn mening. ‘Docenten van basisscholen vinden het vaak lastig om een les als dit op te starten. Alleen al om de benodigde materialen links en rechts te kopen. En het zou natuurlijk veel leuker zijn om kleur te maken met echte pigmenten in plaats van met krijtjes, zoals we het

### ‘Schadelijke stoffen kennen, dan risico inschatten’

nu doen. We willen graag helemaal complete pakketten gaan aanbieden met alle benodigde materialen.’

Van een compleet andere orde was de workshop in een andere ruimte van het voormalige gemeentehuis van Sassenheim waar het Experience Center gevestigd is. Daar gaven Diana Martens en Nathan Ku-

per van de Inspectie SZW aan dat de verfproducenten nog altijd verbeteringen kunnen doorvoeren, met name bij het gebruik en toepassen van CRMs, stoffen die kankerverwekkend (C), slecht voor de luchtwegen (R) of slecht voor de voortplanting (M) zijn. De inspectie heeft veel fabrieken in de chemie bezocht en kwam op veel plaatsen omissies tegen. Martens: ‘Vaak hadden fabrikanten niet goed in kaart welke CRM's er in het proces gebruikt werden. Als je er niet van op de hoogte bent, kun je je medewerkers of eindgebruikers er ook niet tegen beschermen.’ Overigens deelt de inspectie op het moment niet veel boetes uit. ‘We begrijpen best hoe lastig het is voor de fabrikanten, die vaak met mengproducten werken. We werken liever samen met de producenten om de CRM's terug te dringen en het werken ermee veiliger te maken dan dat we ze bestraffen.’

## De nieuwste bouwproducten ontdekken?



- o foto's & films
- o informatie opvragen
- o leveranciers gegevens



[www.bouwproducten.nl](http://www.bouwproducten.nl)



@Bouwproducten



Facebook.com/Bouwproducten



YouTube Bouwvideo



Bouwproducten.nl/nieuwsbrief

# VAWA

AFDICHTINGSMATERIALEN

## Openingstijden VAWA shops

Platinastraat 41 - 7554 NC **Hengelo** : Ma t/m Vr 07.30 - 17.00  
Energieweg 42 - 3771 NA **Barneveld** : Ma t/m Do 08.00 - 17.00 Vr 08.00 t/m 16.00

Wij hebben in onze shops een ruime voorraad glaslatten, kitten, beglazingsblokjes, schildersbenodigdheden en nog heel veel meer! Zowel voor de ZZP'er als voor de grotere afnemers. VAWA bezorgt binnen 24 uur door heel Nederland en nog sneller in de regio met onze eigen VAWA bussen!

Op slechts 2 minuten rijden van afslag Hengelo-Zuid A35 en afslag Voorthuizen A1!  
Meer weten? Tel. 074-3030507 of Tel. 0342-491004 of ga naar [www.vawa.nl](http://www.vawa.nl)



Glaslatten - Kitten en lijmen - Beglazingsblokjes - Compriband - PU Schuimen - Woodcap vulmiddelen - Gereedschappen

## VIDEO DÉ MANIER OM UW BEDRIJF, PRODUCT OF DIENST ONDER DE AANDACHT TE BRENGEN



INTERESSE? [EISMACONTENTMARKETING.NL](http://EISMACONTENTMARKETING.NL)

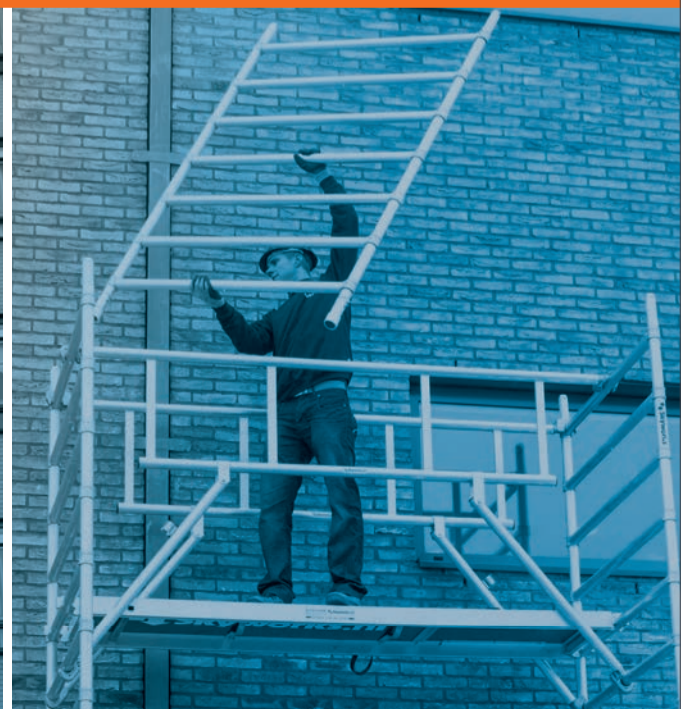
## SKYWORKS

# VEILIG WERKEN OP HOOG NIVEAU

Skyworks is de enige totaalleverancier in Nederland op het gebied van veilig werken op hoogte met een landelijke dekking. Of het nu gaat om de aanschaf van klimmaterialen of het creëren van veilige werkplekken op hoogte voor groot- en kleinschalige projecten. Skyworks biedt u altijd de veiligste en efficiëntste oplossing.

[WWW.SKYWORKS.NL](http://WWW.SKYWORKS.NL)

AMSTERDAM - ARNHEM - DRACHTEN - ROTTERDAM - UTRECHT - ZWOLLE





Ben Goossens (links) en Frans Brouwers voor het projectbord. Er is ook een website: [www.degroenebrink.nl](http://www.degroenebrink.nl).

## Caspar de Haan en Kemkens leren van elkaar

# De installateur controleert de kitvoeg

**'G**rote bouwkundige renovaties doen we vaak,' vertelt Frans Brouwers, 'We hebben daar alles voor in eigen huis, de kennis en de vaklieden. Maar dit was wel iets bijzonders. Iedereen heeft het wel over nul-op-de-meterwoningen, maar zoveel van dat soort woningen zijn er nog helemaal niet gerealiseerd.'

Dat beaamt Ben Goossens, commercieel manager van installatie-

### 'De kozijnen die we sloopten hergebruiken we als oefenkozijn'

bedrijf Kemkens: 'Nieuwbouwwoningen gasloos opleveren, dat is in principe helemaal geen probleem meer. Maar bij renovaties is het nog maar mondjesmaat geprobeerd. Dus voor ons was het ook een uitdaging.'

De pilot was door de eigenaar van het pand, corporatie Brabant Wonen, geïnitieerd. 'Dit was een gemeenschapsruimte voor het woonzorgcomplex ernaast,' vertelt Goossens. Brouwers: 'De corporatie heeft de circulaire economie hoog in het vaandel staan. Dus zomaar platgooien van dit gebouw was geen

optie. Wij zijn ook pro-hergebruik. De kozijnen die we hier uit gesloopt hebben staan nu als oefenkozijnen in onze werkplaats, voor interne opleidingen.' Brabant Wonen wilde het gebouw dus een woonfunctie geven en deed een uitvraag aan twee partijen, waaronder de combinatie van Kemkens, de huisinstallateur, en Caspar de Haan.

Goossens: 'Het is een ideaal project om met verschillende verwarmingssystemen te experimenteren. We hebben vier verschillende systemen geïnstalleerd: Een luchtverwarmingssysteem dat steunt op een buffervat dat verwarmd wordt met een luchtwarmtepomp, een ventilatiewarmtepomp, een aardwarmtepomp en een luchtwarmtepomp die in zijn geheel voor de warmtevoorziening bedoeld is. Verder hebben we in één woning het Movair-systeem geïnstalleerd, dat de koudeval langs het raam meteen achter de

### 'Je moet gaan leven naar zo'n nul-op-de-meterwoning'

vensterbank verwarmt, en hebben sommige woningen vloerverwarming en sommige radiatoren.'

Brouwers: 'Bouwkundig is er heel veel gebeurd. Het lijkt misschien klein, maar juist omdat het



### Geen schilder nodig

Aan deze renovatie door Caspar de Haan onderhoud&renovatie en installatiebedrijf Kemkens kwam zo goed als geen schilderwerk te pas. De kozijnen zijn concept 3, af-fabriek aangeleverd. De kozijnen waarin zich het Movair-systeem bevindt komen van een door Movair gecertificeerde timmerfabrikant. Raam- en deuropeningen zijn op de gewenste plaatsen aangebracht (die waren er niet). Het buitenblad van de spouwmuur is verwijderd. Tegen het binnenblad is 25 centimeter PIR-isolatie aangebracht. Daar tegenaan zijn baksteenstrips geplaatst. Die moesten qua kleur van stenen en voegen passen bij het pand ernaast (de flat op de achtergrond) en werden daarom speciaal voor dit project samengesteld. Ook onder de woningen en in het dak is isolatiemateriaal aangebracht. De huizen zijn getest op luchtdichtheid met een blowerdoor-test.

OSS ■ **Er is zo goed als geen schilder aan te pas gekomen. Toch heeft Caspar de Haan onderhoud & renovatie er veel werk aan gehad: het ombouwen van een gemeenschapsruimte van een bejaardenhuis tot vier nul-op-de-meterwoningen. Een experiment, waarbij vier verschillende verwarmingsmethodes worden gebruikt.**

een beetje 'priegelig' is moesten we alles uit de kast halen om het luchtdicht te krijgen. De gevels hebben een RC-waarde van 7. De kopgevels hebben we met stalen dragers versterkt. Het hele gebouw hebben we van onder uitgegraven en daar voorzien van isolatie, leidingen, nog meer isolatie. De vliering, een onbruikbaar deel vlak onder het pundaak, hebben we helemaal volgespoten met isolatiemateriaal. Het buitenblad van de gevels hebben we verwijderd. Daarna is ruim 25 centimeter PIR- isolatiemateriaal aangebracht aan de buitenzijde van het binnenblad. Dat is afgewerkt met steenstrips.' Die steenstrips moesten, op aangeven van de architect, qua kleurstelling van de stenen en de voegen, overeenkomen met de baksteen van het naastgelegen zorgcomplex en moest dus apart gemaakt worden. Brouwers: 'Het was

een hele klus om ook de hoeken van de overstekken, waar het dak aansluit goed geïsoleerd te krijgen. En let ook op details zoals het ontbreken van brievenbussen, of op het dubbele slot in de deur, om maar geen luchtlekken te krijgen.'

De bewoners zijn net enige weken in de woningen getrokken. Ze zijn speciaal geselecteerd, waarbij Caspar de Haan en Kemkens hebben mogen meebeslissen. Daarnaast hebben de huurders toestemming gegeven om regelmatig in gesprek te gaan over het woongenot en de monitoring van het energieverbruik.

Goossens: 'Dit zijn echt experimentele woningen. We willen zien hoe de installaties zich technisch houden, hoe het verbruik is en hoe de bewoners het comfort ervaren. De bewoners kopen hun energieverbruik in een vast maandbedrag af bij de corporatie, als een soort

belbundel. Het is de kunst om binnen die bundel te blijven. Dat ligt enerzijds aan de installaties en aan de isolatie van de woningen, anderzijds aan het gedrag van de bewoners. Je krijgt bijvoorbeeld heel afwijkende waarden bij een vrachtwagenchauffeur die wekenlang niet thuis is, of bij mensen die heel veel douchen. Een ander ding is dat je met zo'n laagtemperatuursysteem niet even snel de verwarming kan opdraaien. Gelijkmatig verwarmen, dag en nacht, is de bedoeling. Je moet ook een beetje gaan leven naar zo'n nul-op-de-meterwoning. Er waren gegadigden genoeg voor.'

Brouwers: 'We hebben heel veel van dit project geleerd en blijven erbij betrokken. We hebben met een grote groep, tien man van ons en tien man van Kemkens, gezamenlijk een maatwerk cursus over dit soort woningen gevolgd, alleen al om elkaars taal te leren spreken. We hebben nu een blowerdoortest gedaan (het huis wordt op overdruk gezet en er wordt rook in geblazen, om te kijken of er kieren of luchtlekken zijn, red), maar als er mutaties zijn worden wij er weer bijgeroepen en is zo'n test ook nodig. De bewoners mogen geen gaten of doorgangen in de muren en daken maken, maar misschien doen ze dat toch.' Goossens: 'Wij hebben het onderhoud voor deze woningen voor de komende achttien jaar gekregen. Ook bouwkundig en schildertechnisch.' Brouwers: 'De kozijnen zijn concept drie af-fabriek gemonteerd, daar kwam geen schilderwerk aan te pas. Aan het hele project niet. We hebben Kemkens uitgebreide instructies gegeven waar ze bij het onderhoud op moeten letten. Hoe vaak in die achttien jaar kitvoegen moeten worden gecontroleerd, bijvoorbeeld. Geven we dan kennis weg? Ja. Maar we hebben met dit project ook heel veel kennis er bij gekregen.'



De vier woningen zijn allemaal gasloos en nul-op-de-meter. Ze worden alle vier op een andere manier van warmte en warm water voorzien. FOTO: KEMKENS



De brievenbus zit niet in de deur. Zo wordt een luchtlek voorkomen.

FOTO'S: JMS

# Vakidioten verdienen KPN KleinZakelijk.

KPN KleinZakelijk: nieuwe abonnementen voor internet en mobiel. Speciaal ontwikkeld voor ondernemers met drive en passie voor hun vak. Mensen zoals jij. Met KPN KleinZakelijk ben je verzekerd van ons betrouwbare netwerk en krijg je, als je mobiel kapotgaat, binnen 4 uur een nieuw toestel op jouw locatie. Ongeacht waar je die dag aan het werk bent. Ook zakendoen met KPN KleinZakelijk?

Kijk op [kpn.com/kleinzakelijk](http://kpn.com/kleinzakelijk).

Voel je vrij.



Ewout Langenberg zal verwarmingsbuizen nooit mee houten  
FOTO: EWOUT LANGENBERG



## Ewout Langenberg over de dilemma's en mogelijkheden van decoratie- en restauratieschilderwerk

# 'Altijd een kritisch oog hebben'



De tijd nemen om de juiste kleurtinten te bepalen  
FOTO: EWOUT LANGENBERG



Ewout Langenberg in zijn Haags atelier  
FOTO: HVG

Een kleurentrap in het zicht als historisch document  
FOTO: EWOUT LANGENBERG

**V**an de gemiddelde decoratie- en restauratieschilder verwacht je standaard een opleiding aan het Nimeto, Sint Lucas of Cibap. Niet bij Langenberg. Hij werkte eerst bij een surfbedrijf en raakte bekend met het werken met epoxys en composiet; werkte zelfs een periode bij vliegtuigbouwer Fokker. De fervent windsurfer verhuisde om hem moverende redenen naar Scheveningen. Hij zocht en vond werk bij een meubelmaker annex houtrestaurator.

### Kleurentrap als historisch document

Het decoreren van windsurfboards vond Langenberg eigenlijk het leukst van wat hij daarvoor had gedaan. En dat was zijn reden om zich verder in het decoratievak te bekwalen. Door erover te lezen, het veel te doen, en ja, ook door links en rechts cursussen en opleidingen te volgen, onder andere in het walhalla der decorateurs, in Antwerpen bij Instituut Meylemans. Stukje bij beetje vergaarde Langenberg zijn kennis. Zijn werkervaring, vakkennis, werkomgeving en interesse vallen als puzzelstukken in elkaar. Dat begon in 1993 toen hij EFL Ewout Langenberg Decoratiewerken in Den Haag startte.

Langenberg onderschrijft stellig de mening dat decoratieschilderen meer is dan het aanleren van technieken en de kennis van materialen. 'Je moet juist de composities van marmer- en houtsoorten leren (her)kennen, er een kunstzinnig gevoel bij ontwikkelen en een kritisch oog hebben. Als je kritisch naar je eigen werk kunt kijken, dan kan de kunst zijn intriede doen en kom je los van

'S-GRAVENHAGE ■ **Decoratieschilders, ze leveren de prachtigste werken af. Als restauratieschilder hebben ze minder artistieke vrijheid. Daar is de geschiedenis een belangrijke bepalende factor. En net als de reguliere schilder hebben ook zij te maken met opdrachtgevers, hun budgetten, hun nukken en hun voorkeuren. Decoratie- en restauratieschilder Ewout Langenberg kan het weten; hij oefent als zelfstandige het metier al 25 jaar uit.**

de techniek. Dat is een kwestie van tijd, en van veel doen.'

Als voorbeeld vertelt Langenberg over een project dat hij zojuist heeft afgesloten: het restaureren van de vele decoraties die decorateur Eduard Hendrik Kamers eind 19e eeuw in zijn woonhuis in Den Haag liet aanbrengen. Omdat het pand een rijksmonument betreft is Langenberg een van de gegadigden die Monumentenzorg aanbeval om hier het restauratiewerk uit te voeren. De opdracht bestond uit het reinigen en restaureren van de plafondschilderingen, het restaureren van de

veelal overgeschilderde houtimitaties en het terug aanbrengen van de oorspronkelijke kleuren.

'Je doet vanzelfsprekend kleurhistorisch onderzoek. Je treft daarbij op plinten bijvoorbeeld de kleur roze aan. Ook zijn de overschilderde lambriseringen oorspronkelijk donkerbruin gehout geweest terwijl de opdrachtgever, tevens nieuwe bewoner, graag voor lichte kleuren kiest. Om te voorkomen dat het contrast tussen licht en donker te groot wordt, waarschuw ik daarvoor en geef advies. Ik leg dan uit dat de oorspronkelijke keuzes pas-

sen bij de tijd van toen en het eigenlijk nodig is om die te volgen, zodat een organisch en harmonieus geheel kan ontstaan. Het past bij mijn rol om soms eigengereid en tegendraads te zijn en om vanuit mijn expertise de bouwgeschiedenis tot de verbeelding te laten spreken en het oorspronkelijke decoratieplan te bewaken. Maar uiteindelijk is een opdrachtgever vaak tot niets verplicht. Zolang Monumentenzorg niets oplegt beslist de opdrachtge-

### 'Het past bij mijn rol om soms tegendraads te zijn'

ver, die tenslotte ook de rekening moet betalen.'

In een ander pand kwam Langenberg op de draagbalken schilderingen in empirestijl tegen, maar er waren ook sporen van eerdere kleurperiodes te vinden. En oude kraalornamenten en versnijdingen in het hout waren bijna onzichtbaar geworden door een zwaar verfpakket van vele in de loop der tijd aangebrachte verflagen. 'Waar kies je dan voor? Door de balk te logen verdwijnt de verfhistorie, maar krijg je wel oude details terug. Wat laat de opdrachtgever prevaleren? De keuzes zijn subjectief. Je doet het eigenlijk nooit goed. Soms laat je



Tegenwoordig begeleidt Ewout Langenberg stagiair(e)s  
FOTO: EWOUT LANGENBERG



De composities van marmersoorten (her)kennen en weergeven  
FOTO: EWOUT LANGENBERG

een kleurentrap in het zicht als historisch document. Belangrijk is wel om alles goed te documenteren van wat onderzocht en gevonden is, en ervoor te zorgen dat aanpassingen zoveel als mogelijk reversibel zijn.'

Ook met het gebruiksdoel van een interieur heeft Langenberg rekening te houden. Historische panden bevatten ook moderne verwarmingsradiatoren en -buizen, soms zijn die in een marmer- of houtimitatie opgenomen. 'Dat getuigt van een dermate wansmaak, dat ik zo iets ten sterkste afraad. De persoonlijke smaak van een opdrachtgever wil nog wel eens sterk afwijken van wat een historisch pand vraagt. Ik investeer graag wat tijd om opdrachtgevers van het tegendeel te overtuigen aan de hand van stijlkenmerken en gevonden sporen.'

Qua materiaalgebruik staat Langenberg op het standpunt vrij te willen zijn in het kiezen van verfmaterialen. 'Als ik optisch met moderne materialen exact de gewenste kleur, glansgraad en textuur kan bereiken, vind ik dat historisch verdedigbaar omdat deze aanpassing op haar beurt deel uit gaat maken van de geschiedenis van het object of pand. En technisch gezien vergelen en krimpen moderne middelen bijvoorbeeld minder of zelfs helemaal niet. Ook kan een moderne vochtregulerende eigenschap goed van pas komen.'

Langenberg (54) begeleidt tegenwoordig zelf studenten. 'Je ziet ze gedreven met de aangeleerde hout- of marmertechniek bezig zijn. Een prima basis, maar teveel techniek kan het gevoel in de weg zitten. Ze hebben zich er nog niet los van kunnen maken. Die groei gaat, net zoals bij mij toen, ongetwijfeld nog komen.'

## Behang

De collectie Flavor Paper-behang van Arte wordt gepresenteerd als een 'gewaagde collectie met hier en daar een vleugje ironie'. De collectie is het resultaat van een samenwerking met het Amerikaanse bedrijf Flavor Paper dat gespecialiseerd is in handgemaakte behang met extra-vagante prints. De collectie omvat zes 'stromingen': Make it pop!, B-a-n-a-n-a-s!, Expect the unexpected, Floral Power, Shine Bright en Geometry. In Flower Power is onder meer de gestileerde oerwoudflora van het dessin Feroz te vinden. In dit ontwerp zijn verschillende dieren te onderscheiden die zich in hun natuurlijke leefomgeving ophouden.

info: 0800 235 27 83  
www.arte-international.com  
bouwproducten.nl: 253022



## Onderkleding met CoolMax

Het assortiment van Wiltec is uitgebreid met de producten van het merk Craft; producent van onderkleding, sportkleding en werkkleding. Wiltec vertegenwoordigt Craft voor de hele Benelux. Vooral de onderkleding heeft de aandacht omdat deze – door gebruik te maken van de CoolMax technologie – het lichaam in zowel koude als juist in warme omstandigheden droog en warm houdt. Kenmerkend voor de kleding is verder het naadloze ontwerp en het elastische materiaal. Eigenschappen die het draagcomfort verhogen en irritatie voorkomen.

Info: (0413) 24 44 44  
www.wiltec.nl  
bouwproducten.nl: 253080



## Doorschuren met Rupes

De combinatie van de nieuwe Rupes 71 vlakschuurmachines met het bijbehorende Rupes Green Tech filter, is TNO gecertificeerd voor acht uur onafgebroken veilig schuren. De combinatie, verkrijgbaar via WSB Finishing Equipment, kreeg na uitgebreide testen het TNO 8-uurs label. Gevaarlijke stoffen zoals kristallijn silica, stof en houtresten of Chroom-6, overschrijden de maximale toegestane limieten niet binnen die acht uur. Tijdens 1 uur schuren werd minder dan 0,2 mg/m<sup>3</sup> stof verspreid in de ademzone van de

gebruiker. De maximaal toegestane dagelijkse hoeveelheid per dag in Nederland bedraagt 2,0 mg/m<sup>3</sup>.

Info: (030) 241 41 55  
www.wsb-benelux.eu  
bouwproducten.nl: 253081



## Accudecoupeerzagen

De accudecoupeerzagen STA 18 LTX 100 en STAB 18 LTX 100 van Metabo beschikken over respectievelijk een slanke bodygreep en een beugelgreep. Beide varianten bieden verder een optimale controle door de toepassing van rubberen grepen en het ergonomische ontwerp en zagen naar wens snel of zuiver. De duurzame zagen beschikken over een 3,5 Ah-LiHD-accupack waarmee maximaal 35 m in een 18 mm dikke OSB-plaat is te zagen. De zaagdiepte voor zacht hout, non-ferrometalen en plaatstaal bedraagt 100, 25 en 10 mm. Optioneel zijn de zagen te combineren met een zuiger; zonder zuiger zorgt de bijschakelbare spaanblaasinrichting voor vrij zicht op de getrokken lijn.

Info: (0346) 25 90 60  
www.metabo.nl  
bouwproducten.nl: 253087



## HET PRODUCT

### ‘Een sneller én beter resultaat’

ZWOLLE ■ Ongeveer twee jaar geleden introduceerde Wijzonol Bouwverven het paradepaardje, de LBH SDT Ultra Hoogglanslak. Nu volgt de LBH SDT Ultra Grondlak. ‘Met deze combinatie kan een schilder een nog gladder resultaat boeken bij aanzienlijk minder inspanning’, heeft Pieter Lokhorst onderzocht. Hij is producttechnisch specialist bij de verfproducent, ‘Een zichtbare en welkome verbetering voor zowel de schilder als voor de opdrachtgever.’

Lokhorst: ‘We waren met deze ontwikkeling al bezig toen we de buitenhoogglanslak introduceerden. We hebben ook nu weer behoorlijk aan de formulering gesleuteld. Het maakt ons verfsysteem compleet. En ook bij deze nieuwe grondlak is het toverwoord SDT, Super Durable Technology: een bindmiddelencombinatie die een langere onderhoudscyclus garandeert en meer duurzame grondstoffen bevat.’

### ‘Een beter vloeiende grondverf hoeft je minder te schuren’

Aan de basis voor de aanpassing liggen de op- en aanmerkingen van schilders. Maar ook de wens van vastgoedeigenaren om een beter rendement te halen. ‘Met name de vloeit van de door de schilder toegepaste grondlakken vroeg om een aanpassing. De vloeit van hoogglanslakken is meestal dik in orde, maar bij een reguliere, hoogvullende grondlak moet er flink geschuurd worden om een superstrak eindresultaat te behalen. De inzet was dan ook om de vloeit van deze grondlak te verbeteren. Daardoor is arbeidstijd te besparen.’

Ook aan de droging van de huidige generatie lakken is hard gewerkt. ‘Omdat je vroeger bij een drielaags systeem (een grondverf, twee aflaklagen) nog wel eens moest wachten, zijn modernere systemen vaak afgestemd op twee lagen grondlak en één laag aflak. Om dan toch hoogglans te kun-



Pieter Lokhorst: ‘Het sinaasappel-huideffect behoort tot het verleden’

FOTO: WIJZONOL BOUWVERVEN

nen realiseren heb je een kwalitatief goede, hoogvullende grondlak nodig in plaats van een porieuze grondverf waarin de glans wegzakt.’

De nieuwe, hoogvullende LBH SDT Ultra Grondlak penetreert goed in de kale houten ondergrond, aldus Lokhorst, garandeert een goede hechting en creëert door het hoge vaste stofgehalte een relatief hoge laagdikte als basis voor de aflak. ‘En daarbovenop levert de nieuwe formulering dus een betere vloeit op. Bij rolapplicatie is nu bijvoorbeeld geen sinaasappelhuid meer zichtbaar die zich vertaalt

in de aflaklaag. Glad schuren van de grondlaag is niet meer nodig. Licht matteren is voldoende.’

Minder voorbehandelings-tijd is volgens Lokhorst niet de enige reden dat deze grond- en aflakcombinatie zich bij uitstek leent voor corporatiewerk. ‘Deze grondlak kan, bijvoorbeeld in het najaar aangebracht, langere perioden overstaan. De nieuwe bindmiddelencombinatie is in hogere mate uv-bestendig en breekt, mede door zijn stevige “body”, minder snel af. Bovendien levert deze op elkaar afgestemde grond- en aflak ook nog eens een esthetisch zeer fraai eindresultaat op.’



## SchildersVak op Facebook

Bekijk onze facebookpagina  
[www.facebook.com/Schildersvak](http://www.facebook.com/Schildersvak)  
klik op ‘vind ik leuk’ en ontvang dagelijks onze interessante en praktische updates.



**SchildersVAK.nl**  
Ondernemend, actueel en vakkundig

van de redactie van  
Eisma's Schildersblad en  
SchildersVakkrant

## Valbeveiliging

Met het Miller Falcon Edge SRL introduceert Wiltec een valblok van 6,2-18 meter die op voetniveau én bij scherpe randen is te gebruiken. Het valblok beschikt over een schokbestendige nylon behuizing die bijdraagt aan een lange levensduur. Daarnaast voorziet hij in dubbele wartels die de mobiliteit verhogen en voorkomen dat de vanglijn gaat draaien tijdens gebruik.

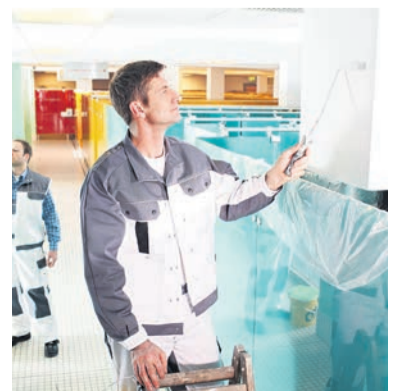
Info: (0413) 24 44 44  
www.wiltec.nl  
bouwproducten.nl: 253090



## Werkkleding

Mewa Dynamic is de naam van een serie in eigen huis ontwikkelde werkkleding voor medewerkers in bouw en industrie, dus ook voor schilders. De broek is voorzien van een elastische boordinzet, stretchelementen en een naadloze pasinzet, waardoor hij nergens knelt.

Info: (033) 277 92 40  
www.mewa-service.nl  
bouwproducten.nl: 253091





## DE SPECIALIST

# Kwasten in conditie houden

CULEMBORG ■ Als kwastenproducent levert Van Dam's Kwastenfabriek in Culemborg ook accessoires die een schilder direct naast zijn/haar kwast nodig heeft. Daar onder enkele handige accessoires om kwast en roller enkele dagen zacht te houden: de Brush Saver en de Roller Saver.

Met enige trots benadrukt Piet van Erp, directeur van Van Dam's Kwastenfabriek, dat zijn fabriek de enige is die nog kwasten in Nederland produceert. 'De anderen zijn ofwel gefailleerd ofwel opgegaan in een groter verband en dan vindt de productie inmiddels in het buitenland plaats. Ook wij stonden voor die keuze. We hebben de kennis en kunde in huis om de controle te houden over de productie van onze Goudhaantje-kwasten. Maar we hebben 20 jaar geleden besloten om te investeren in een moderne productielijn. Door de focus op professionaliteit te versterken, hebben we afscheid genomen van het dhz-kanaal: een keuze voor kwaliteit en niet voor volume. Dat bleek een juiste keuze.'

Aanvullend aan de kwasten voert Van Dam's Kwastenfabriek ook een assortiment schildersbenodigdheden. Naast onder andere verkraabers, tape, schuurmidde-

len, verschrappers en dergelijke zijn dat sinds kort de Brush Saver en de Roller Saver, van het merk ProVinci, om respectievelijk natte kwasten en natte rollers in conditie te houden. Van Erp: 'Het is een hulpmiddel om de kwast en de roller tijdens en na de klus te bewaren om het werk daarna ongehinderd te hervatten. De duur van het bewaren is vanzelfsprekend afhankelijk van de verfeigenschappen en van de temperatuur.'

### De verf hecht niet aan het gesiliconiseerde rubber

Het materiaal is gemaakt van een gesiliconiseerd flexibel rubber, is gemakkelijk strak om de bus en haren van ronde en platte kwasten te draaien en ze zo rondom zo goed als luchtdicht af te sluiten. 'Door de eigenschappen van de siliconen hecht de verf niet aan het materiaal. Dat laat zich daarom zeer goed rei-

nigen. Belangrijk is wel om kwast of roller goed verzadigd met verf op te bergen.' De kwast is dusdanig opgesloten in het materiaal dat de kwastharen niet vervormen bij het staand neerzetten of -leggen van de Brush Saver.

Dat vormbehoud geldt ook voor de Roller Saver. De koker is van een vergelijkbaar zacht materiaal. 'Je plaatst een met verf verzadigde roller in de koker. Dan knijp je in de flexibele koker en trek je de beugel uit de roller. Ook weer afhankelijk van onder andere temperatuur en klimaat is de roller tot wel drie maanden in een goede conditie te bewaren.' Overigens, door inkepingen in koker en deksel is de roller ook samen met beugel te bewaren. 'In dat laatste geval kun je de roller ophangen. Zo voorkomt je dat een liggende roller door zijn eigen gewicht een ongewenst plat vlak ontwikkelt.'

Piet van Erp laat de Brush Saver zien om natte Goudhaantje-kwasten in te bewaren. Ernaast de Roller Saver

FOTO: HVG

## Accuboormachine

Met de 18 V accuboormachine ABH 18 completeert Fein, vertegenwoordigd door RHH Rotterdams Handelshuis, het programma elektrische accugereedschappen. De boormachine is geschikt voor boorgaten in beton tot 20 mm en bereikt een optimale boorsnelheid voor diameters van 8-12 mm. Als combi-oplossing is het gereedschap tevens te gebruiken voor boren en beitelen. Kenmerkend is verder de borstelloze motor die is opgenomen in een glasvezelversterkte motorbehuizing voor een langere levensduur. Bovendien is aandacht besteed aan de ergonomische aspecten die tot uiting komen in onder andere de dubbele veiligheidsuitschakeling en het boorstofmondstuk dat de stofbelasting vermindert.

info: (0180) 44 16 00

[www.rhh.nl](http://www.rhh.nl)

[bouwproducten.nl](http://bouwproducten.nl): 253092



## Klein blik onzichtbare lak

Skyt Original onzichtbare lak van Rigo Verffabriek is een product dat graag wordt gebruikt door parketters. Omdat ook meubelmakers en interieurbouwers in toenemende mate geïnteresseerd raken in dit product, heeft het bedrijf besloten de lak niet alleen in verpakkingen van één en vier liter te leveren, maar tevens in een nieuwe verpakking van een halve liter.

Info: (0255) 54 84 48

[www.rigoverffabriek.nl](http://www.rigoverffabriek.nl)

[bouwproducten.nl](http://bouwproducten.nl): 253103



## Tegenargumenten

S teeds als ik met collega's in gesprek ga over biobased, transitie en veranderingen in de verfwereld stuit ik op verzet. Nu is verzet tegen veranderingen niets nieuws, maar in de verfbranche is het wel heel sterk. Het conservatisme is hier duidelijk aan de macht. En dat is jammer, want zo houden we de broodnodige koerswijzigingen tegen.

Waarom we van koers moeten veranderen is evident. We gebruiken veel niet-hernieuwbare grondstoffen, stoten broeikasgassen uit en veroorzaken veel chemisch afval. Dat kan en moet anders. Als ik in gesprek met collega's daar op wijs beamen de meeste schilders dit. Maar als ik dan vraag wat ze zelf er aan doen komen de standaard tegenargumenten. Het meest gehoorde argument is de

droging van lakverf. Die natuurverf droogt voor geen meter. Daar is niets van waar natuurlijk, maar heel hardnekkig. Zo'n vijftien jaar geleden was dat wellicht nog een geldig argument, maar nu allang niet meer. Biobased verf komt tegenwoordig in vele soorten en maten en wordt gemaakt in moderne fabrieken met up-to-date kennis van zaken.

Een ander tegenargument dat ik vaak hoor is dat biobased grondstoffen een gevaar vormen voor de productie van voedsel. Ook dat is lariekoek, want dieren houden voor vlees is nog vele malen inefficiënter (en veel slechter voor het milieu). Want voor het produceren van een kilo rundvlees is zeven (!) keer zoveel oppervlakte nodig als voor het zelfde gewicht aan graan.

Ook hoor ik vaak dat de verkrijgbaarheid slecht is. Dat was tot voor kort ook echt wel een probleem. Maar nu niet meer. De meeste grossiers zien de vraag sterk toenemen en nemen daarom biobased alternatieven in hun pakket op. Ze bereiden zich voor op de transitie die onvermijdelijk is. Helaas is de stap van grossier naar schilder nog een ingewikkelde. De meeste schilders houden hardnekkig vast aan hun vertrouwde verfje en durven de overstap maar moeilijk te maken. Maar het komt wel, al is het met gezonde argwaan. Sturing vanuit de opdrachtgevers en een goed advies vanuit de verfgroothandel kunnen het laatste zetje geven.

[richard@blauwvlas.nl](mailto:richard@blauwvlas.nl)

## COLOFON

**Redactieadres**  
SchildersVakkrant  
Eisma Bouwmedia  
Informaticaweg 3, 7007 CP  
Doetinchem  
schildersvakkrant@eisma.nl  
Tel: (088) 294 49 00  
Fax: (088) 294 49 98  
[www.schildersvakkrant.nl](http://www.schildersvakkrant.nl)  
ISSN: 1569-6065

**Hoofredactie**  
Jan Maurits Schouten  
j.schouten@eisma.nl  
Tel: (088) 294 49 09

**(Eind)redactie**  
Hein van Gennip  
h.vangennip@eisma.nl  
Thom Groot Nibbelink  
t.grootnibbelink@eisma.nl  
Tel: 088-2944904

**Redactionele bijdragen**  
Richard Hoogstraten

**Illustratie** Gerald Jager

**Advertenties**  
Maaik Gerritsen  
Tel: (088) 294 49 31 / (06) 55 33 21 92  
m.gerritsen@eisma.nl  
Esther Tiessens, tel: (088) 294 49 69  
e.tiessens@eisma.nl  
Sabine Visser, tel: (088) 29 44 705  
s.visser@eisma.nl

**Traffic**  
ZeeDesign, Witmarsum  
Tel: (0517) 34 30 05  
Fax: (0517) 53 18 10  
[info@zeedesign.nl](mailto:info@zeedesign.nl)

**Lezersmarkt** Anita Hermans

**Uitgever** Rens Sturuss

**Directie** Egbert van Hes: algemeen directeur

**Abonnementen**  
Abonnementsprijs: 231,00 euro (ex BTW); proefabonnementen (5 expl): 47,70 euro (ex BTW); introductiejaarabonnement 173,25 euro; jaarabonnement studenten: 124,80 euro (incl. BTW). Buitenlandse abonnementen op aanvraag bij de Klantenservice. Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan, en lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze Klantenservice opgezegd. Dit kan schriftelijk, telefonisch of per e-mail. Bij een abonnement op SchildersVakkrant ontvangt u tevens de digitale nieuwsbrief. Uw e-mailadres wijzigen waarop u uw nieuwsbrief ontvangt, of uw nieuwsbrief opzeggen, kan via de nieuwsbrief.

**Abonnementen- en klantenservice**  
Voor opgave abonnementen, wijzigingen en informatie: Eisma Media Groep, Abonneservice, Postbus 2238, 5600 CE Eindhoven, Tel: (088) 226 66 47, [abonneren@eisma.nl](mailto:abonneren@eisma.nl)

**Basisontwerp**  
InlineDesign, Doetinchem

**Vormgeving**  
ZeeDesign, Witmarsum

**Druk**  
Persgroep Nederland

**Leveringsvoorwaarden**  
Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudig en/of worden overgenomen, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieëren of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Uitgever en auteurs aanvaarden dan ook geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie. Gebruikers van dit blad wordt met nadruk aangeraden deze informatie niet geïsoleerd te gebruiken maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren. Leveringsvoorwaarden: [www.eismamediagroep.nl](http://www.eismamediagroep.nl).

**NATUURLIJK**  
**RICHARD HOOGSTRATEN**



**sikkens**

# VAN MOLENKAP TOT DAKKAPPEL



EXTREEM  
BESCHERMENDE  
LAKKEN VOOR  
BUITEN

Kijk voor meer informatie  
op [sikkens.nl/buitenlak](http://sikkens.nl/buitenlak)



**EXTREME  
PAINTING**